

کریار
بوهمه شوینیک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیک چوار و په دده
اعلان یا یشکی خوبی
له پره دواییدا دهنوسیریت
بو در ۳ آنه ده سیزیریت

پیشکوتن

حفظه جاریک درده چیت

هموشتیک
بو پیشکوتن
ده فوسنی
یکی به آنه یکه

(سال ۱ زماره ۴۶) - (روز پنجم شنبه ۳۰ جدی الآخر ۱۳۲۹ ۱۰ مارچ ۱۹۲۱)

و باشتر پی اکات.
بو وختی کده لپیشه و په دائره زراعت هر لم تووه وک
ت. اوی (لوکه عراقی سپی) بیت . داشتی دده کات
به خارز زوی وزرعات ذا امه یش بویه ده نوینیت
که همو زراعی لوکه بخوبیته سردیکابکی باش بو مست
کوتن و سرکوتن .

بیانی لوکه

له بیانی لوکه دا پژواهو بو سالی ۱۹۲۰ که پاش ۳۱
کانون اول سالی ۱۹۲۰ نایبت کمی لوکه بچینیت
بی ایزني (مندوب السامی) یا ضابطی کده لاینی اووه و
اپندرابیت . امه یش لبر اووه وی وابکن له عراق لوکه
چاک که بکلکی زوی وزادی بی بچینیت تالوکه بی کاک
نه بی به غش بو لوکه چاکه که چونکه لوکه که چاک وله
غش ووت نه بو زور پاوه ناکریت - مسامحه دکریت
له سالی ۱۹۲۱ دا بو زراع له هم مقاطعه که هی حکومته
بو چاونی کام نوعیان که خویان هلی بزین و خزیان پی
بی له لوکه هروک اوشوینه محدودانه که دادنیت بو تووی
حکومت نایبی نوعیکی تری تیا بچینیت . وختی خوی
حدودی آم شوینانه ده نوینیت رنکه پیوانه له ۲۰۰۰
فدان انگلیسی زیاد نه کات . هر چن ایش پیشکوپت
پیوانه زویه محدوده که یش زیاد دده کات .

روشت کوردان

پاش ماوهیه
ملک علی نهیتوانی خروی راکریت چوه لای حاکم
بتلیس شرف خان ایکل همو عشاير لسر کوشتف م
حسین له ملک سلیمان دل دونک بون . لسر امه ملک
سلیمان واذی له حاکمیتی حصه نکیف هینا چو کلینی
قالکهی دایه دست خسرو پاشا کده جیانی اویه له ولانی
دیار بکرش وینیکی تری بداقی خسرو پاشا ام هوالهی به
خدمت سلطان سلیمان کیان پادشاه (روحای) ایکل حوت
صد هنار اپچه له جیانی حصه کیف دای به ملک
سلیمان سیصد هنار اپچه تری دا به ملک محمد و دو صد
هناریشی بو ملک علی چن وختیک ملک سلیمان
له روحابه ایشی حکومت خریک بو لپاشا وفاتی کرد .

۴

چاندنی لوکه

دائره زراعت عراق له ۳ سال وابوردوا زور تاق
کردنی وهی له چاندنی لوکه دا کردوه بو امه که بزانیت
کام تحریان فازانجی زوده لو تحرانی لوکه بیه .
اویش شتیکی وا سوک نیه - پاش چن تاق
کردنی وهیک زانرا و دست کوت اول لوکه که به (عراق
سپی) ناو دبریت و تحریکی هل بزیرداوه لوانی تر چاکت

قیمتی ایستای له « لیفر پول » هر پاوی به ۲۷ بنسه
که کیلوی نزیک به ۳ روپیه ده گریته وه .

له بغداد لوکه عراقی کیکلوی به ۱۶ آنه یه ام او که
عراقیه اکر پاک چیکننه کرا و له لیفر پول فروشرا کیلوی
۲۷ آنه ده کات .

ایستا له بغداد زوری وا هیه یکان کرتوه و باش
ده توانن لو که بکن و بینیرن . فلاخ نه خاطین له فروختی
لوکه که بان اکر لوکه کی پاک بی . رنگ هیه چن سالیک
دریز لوکه هر وا کاف بی .

پی که یشنن له لوکه

هیچ شک نیه او اوه که حزب چاندی لو که ده گن
حزده کن بزنن چن لوکه له زویه کانیان درده هین . بلام
جوابی امه سوک نیه چونکه اووه بستراوه به خریک بون
و ایش تیاکدن له سالانی را بوردوا . مقصد له تاقی
گردنده وه لوکه اووه بو که بزانیست کام نحریان لوافی ترزیاتی
لی مسست ده گوت . له سالی سیمین داولک سالی ۱۹۲۰ بی
له زوی یوسقیه چانرا به قد ۸۰ فدانی انگلیس یا
(۱۲۱-۲) فرانی عراقی یا ۱۳۰ مشاره یادونم تازه) فلاخ
عرب له لاینی دائرة ذراعة وه چانیان . بروودانی هنی
شت به ته دومانک پیش وخت آوی لی برا لکل اوپشدا
هر له فدانیک به قد هزار و دو صد و پنجا هر لوكه به
تزوییه وه لی کرد کرایه وه یعنی ۳۴۷ کیلوه مشاره یک .

له من رعه لوکه له کراده ۲۰۰۰ لبره له فدانیک یعنی
۵۵۵ کیلوه مشاره یک کرد کرایه وه .

اکر زویه که شوره کار نه بی و فلاخه که لی بزانی به پی
او تعلیماته که دینو پنین بیکار لای کی ده بی بتونی ۱۵۰۰
لبره کو بکاته و له فدانیکی انگلیس یا ۱۶۴ کیلوارکه
به تزوییه وه له مشاره یک لمه ده توانیست به قد ۴۰۰ لبره
دو بھیزیت یعنی ۲۲۲ کیلو لوکه و ۱۱۰۰ لبره یعنی ۶۱۱
کیلو پهوانه یعنی تزویه پی ام حسیبه فدانیک پی که یشننی
ده قبیلت به ۶۰۰ روپیه یعنی مشاره یک به ۳۷۵ روپیه .

شرط داش کردنی توو

بردسـتی دائـرـه زـراعـتـه بـوـ اـم ۲۰۰۰ فـدـانـ

انـگـلـیـسـیـه کـه بـه توـاوـی بـشـ بـکـاتـ لـه توـوـیـ (ـعـرـاقـ

سـیـلـیـ) دـهـ بـیـ . اـم توـوـهـ بـیـشـ دـاـشـ دـکـرـتـ بـسـرـ

زـرـاعـدـاـ وـکـ اوـ شـرـطـاـنـهـ کـهـ لـهـ :ـ دـایـهـ .

هـوـلـیـانـ :ـ اوـ زـرـاعـانـهـ کـهـ حـزـبـهـ چـانـدـیـ لـوـکـهـ

عـرـاقـیـ سـیـلـیـ دـهـ کـنـ دـهـ بـیـ عـهـدـ بـکـنـ کـهـ نـوـعـیـکـیـ تـوـلـهـ

لـوـکـهـ نـهـ چـیـنـ .

دـوـمـیـانـ :ـ دـهـ بـیـ موـافـقـتـ بـکـنـ بـوـ فـرـوـثـیـ هـمـوـ

تـوـوـیـاـنـ کـهـ لـهـ پـیـ کـیـشـتـنـیـ مـسـتـیـانـ دـهـ کـوـتـ بـهـ دـائـرـهـ

زـرـاعـتـ بـهـ قـیـمـتـ باـزـارـ .

سـمـیـانـ :ـ دـهـ بـیـ موـافـقـتـ بـکـنـ لـسـرـ اوـهـ کـهـ

لـوـکـهـ یـکـانـ بـهـ پـیـ اوـ تـعـلـیـمـاتـهـ کـهـ لـمـ بـیـانـهـ دـاـ نـوـسـراـوـهـ

دـاـجـیـنـ .

چـوـارـمـیـانـ :ـ دـهـ بـیـ موـافـقـتـ بـکـنـ لـسـرـ اـمـهـ کـهـ لـوـکـهـ

چـحـراـوـهـ کـهـ لـهـ زـوـیـکـیـ وـوتـ لـهـ کـلـاـ وـ قـوـزـاغـهـ وـشـتـیـ

تـرـداـ بـیـ .

پـنـجـمـیـانـ :ـ دـهـ بـیـ موـافـقـتـ بـکـنـ اـسـمـ نـارـدـنـیـ

لـوـکـهـ یـانـ بـوـ بـغـدـادـ بـهـ مـکـیـنـهـ چـیـکـنـهـ بـکـرـتـ . اـکـرـ زـرـاعـ

بـمـ شـرـطـاـنـهـ پـارـیـزـکـارـیـ بـکـنـ رـنـکـ هـیـهـ پـارـهـیـکـیـ باـشـیـانـ

مـسـتـ کـوـیـتـ .

قیمت لوکه

اوـیـ کـهـ نـیـدـهـ ھـیـشـتـ لـوـکـهـ بـچـیـزـیـتـ لـبـرـامـهـ بـوـ کـهـ پـیـشـ

شـرـزـورـ بـهـ کـمـ دـهـ فـرـوـشـرـاـ اوـلـوـکـهـ یـهـ کـهـ دـهـ آـنـهـ دـهـ گـرـدـ . پـیـشـ

شـرـاـیـسـقـاـ چـلـ آـنـهـ دـهـ کـاتـ .

ایـسـتـاـ فـیـمـتـیـ لـوـکـهـ وـکـ قـیـمـتـیـ کـمـ وـ جـوـ نـیـلـکـ هـمـوـ رـوـزـ

سـرـ وـ ژـرـدـ کـوـیـتـ .

لـهـ اـحـمـالـیـشـهـ قـیـمـتـیـ لـوـکـهـیـ (ـعـرـاقـیـ سـیـلـیـ) ژـیرـ

نـهـ کـوـیـتـ چـنـ سـالـیـکـ کـمـرـلـهـ یـاسـتـ «ـ بـنـسـ »ـ (ـ لـبـرـهـ)

یـکـ لـوـکـهـ رـوتـ لـهـ تـزوـیـهـ یـعنـیـ کـیـلوـیـ ۳۶ آـنـهـ کـمـرـنـهـ بـیـ .

مامی پادشاهی انگلترة به وکلی له جیانی پادشاهی انگلترة
لشريفی هیناوته هندستان . لم مانکی مارچهدا بوداهینانی
مجلس مبعوثان ده چيته شاری (دهلي مرکز حکومت
هندستان) .

افغانستان

مانکیک لمو پیش حضرتعالی امیر افغانستان حزی
داهینانی تعهدنامه له مایلینی حکومتی هندستان و
افغانستان دانوان . لسر دعوی اووهئیک له لاینی حکومت
هنددهوه له ژیر ریاست (سمر دوبسی) رویشته
شار (کابل پای تخت افغانستان) کوملیکی کوره له وزیر
و کوره کافی افغانستان قا سفوردی هندستان به پیریانه وہ
چولسلکل اووهئیک انگلیسیه پیکده وہ رویشته وہ کابل .
ایسته لوی لکل حضرتعالی امیر و وزرای افغانستان
خریکی قسه و باسن .

سوروه

حکومت فرنسه هواليان داوه کله شاری پیرونه وہ
تلغرافیک به « پارس » کیشتوه که عسکری تورکی
مصطفی کمال پاشا شاری « عینتاب » یان به حکومت
فرنسه تسليم کرد و لشکری او لایه سریان نوانوه .

کولاره یکی ایچکار کوره

له فبریقه یکی انگلیس کولاره یکی ایچکار کوره به تایپی
بوهلمکری پوسته بینی لوندره و قاهره تازه دوستیان کردوه .
ام کولاره یه جکه له جیکای زور بو باری پوسته
جیکای دانیشتن و نوستنی مسافریشی هیه .

بو زانین همو

بشن	نموده
۲	یک ماين کويت
۱	دور بین کوره
۱	دور بین بچوک
۱	یک صندوق غراموفون
۱	ماکينة دست و پی خیاطی مستعمل
۳	سبجاده

چاندن چون دهی

لسمولا که وختی خستیه بیریه وه چاندنی لوکه . دهی
بزانی (۱) آوى بش بسکات به دریمی هاوین (۲)
زویه کی روت بی له شوره کات . ام دوانه هر دویکان
مهمن او زویه که به لوک ده کربت دهی له آوه و نزیک
بی اکر دور بو او آوه تا دیکاتی زوری له ناو ده چیت .

ماویتی

جناب میجر سون
جناب میجر سون دوسال زیارتہ که نزیکی حدمتی
ام ولاته بو دوزشمہ پینجی ام مانکه به ایزني شش مانک له
سلیمانی بزوت تشریفی فمو بو لوندره .
هموکس ایزای بو بربونه وہ ایهه و ولاتمان چن
هولی دا وچون تی ده کوشما (لم سفره دریره همومان صاغی
وسلامتی و خوشی او صاحبه مان ده دویت) .

له جیکای جناب میجر سون — جناب میجر
کولد سیمیت بو حاکمی لوای سلیمانی تشریفی هیناوه له هولی
ام مانکی مارتہ وہ دھستی کردوه به ایش — جناب میجر
کولد سیمیت لمو پیش حاکم حلمه و خانقین و هنی جیکای
ترابوه .

هوال

کورین وزیر مستعملکه انگلترة

لم بینه دا وزیر مستعملکه انگلترة « لورد میلنر »
استعفای کرد له جیکای او (مستر چرچهل) کوری
(لورد چرچهل) دانرا . مشار الیه یکیکه له وزیره به
ناو بانکه کافی انگلیس هل بریزرانی او بو ام وزارتہ له
همو لایکی انگلترة وہ به باش زانراوه . چونکه ایش و
کاری عراق و کورستان و سوریه له ژیر دست ام
وزیره دایه — امه دل چسپی و خوشی تایپی هیه بو
اهالی ام ولادانه . جناب مستر چرچهل بو پیشکوتن و
برزبونه وہ ام ولادانه که له پاشنه وہ ماون زورو هول
ادات . خویشی به عدامت و زین دار نامراوه .

هندستان

له دوای مانکی رابوردوه (شازاده دوک اف کات)

بو زانین همو

دو کوره کوروه که له پرد تانجرویه به ايجاره شش ماهه
به ايجاره ايدم . و بو اوی که ايسينيت . دسته بره .
دو شاخه برد كيش . و مسأر لوازم افروشم هر کس طالب
وراغب مراجعت به منه سخانه بگات له مالي فتاح يك .

س ۷ مارچ ۹۲۱

محمد على

۶

اعلاف

ژماره - ۵

او دو کاذراره که له دکافی ملکی بلديه دا به کري
دانیشتون لوکری یه که ایستاده دکانه هر کامیان ده یکی
زياد بکن بوعده سال دکانه کیان به اجاوه ادريتی و
سنندی له سرادری و هر کسی بم زنکه طالب نبی هر
وختن طالبیکی تر کریکی له سر زیاد کرد له دکانه که دو
اکری باله سرمهه بو ونکه که بیان کراوه هر کسی طابی
اجاره کردن دکانه که بیتی هتا نهایت مارچ ۹۲۱ دهی
مراجعت به بلديه بیکار و سندی مقاوله بنویسي بو
آکاداري همو کسی بیانی دکن .

۶ مارچ ۹۲۱ رئیس بلديه

محمود

۶

اعلاف

ژماره - ۶

رسم دلایله اولاغ . ذبحیه . فنطار . نمت . باج بازار
دلایله من ادخانه که او پیش درابون به اجاره مددنه کیان
نریکی تو او بونه له اعتبار آپریل ۹۲۱ موه ام رسماه
همو یان به وعده سال ادریته وه به اجاره هر کسی
طالبه که اجاره یان بکله اصر ووه هتا نهایت مانکی مارچ
۹۲۱ دهی مراجعت بکا به اداره بلديه و شرائط
اجاره کردن کیان ق بکا بو آکاداري همو کس بیانی
اسکن .

۶ مارچ ۹۲۱ رئیس بلديه

محمود

۶

له چاچخانه حکومت له سلیمان چاپ کرا .

بس

۶

نموده

۴ یان

۱۳ یکون

۵۰ شتی جزئی

۴۷ نموده خالی

۵۱ یکون نموده

هر نموده به پینج روپیه یه

لم پاره یه بو فقراى اولاد وطن خدمت مکتب
اکریت .

محمد على

۶

پیانقو

ییکه لو پاره یه که له دواییدا ادریت به مکتب .
محمد على افندی جاری له نموده یکه و هتا چوارده
بوه مکتب رکزد . و رکزتی ام چوارده نموده عائده
بهد پر مکتب جناب دشید زکی افندی و سعید زکی
افندی یه خو ولاتیه کان همتیان چاویزی ده کرت .
پیشکوون

بو زانین همو

ژماره - ۴۰

عشره مالکانه حاصلات صيفي انهار بکه جو .
چرمکا . صابور آوا و او پارچه زوی یه که له ناو باخه کی
سرچنارا بو زراعت خوش کراوه بو سال ۹۲۱
ادری به اجاوه .

او رسماه که ایانه وی اجارة بکن و له شرط کانی بکن
مراجعت به دائرة حاكم قضا بکن .

او رسماه که طالب اجاره ای صدی پینچ بارمهه
لکل خویان بهین یا ای کفیل معتبر نیشان بدهن
مدده من یده له روزی س ۵ مارچ ۹۲۱ موه هتاوکو
س ۱۰ اپریل ۹۲۱ سی و پینچ روره . له پاش او مدهه
ایز زیاد کردن قبول ناکری و قرارداده اکیشمری
بو زانین همو بلاو کرایه وه .

۶ مارچ ۹۲۱ معاون حاکم سیاسی

پستان بیل

۶